
[2014-43-RE](#)

CAUSA 2014-43-RE

(Soriano Garcia c/ Govern)

Aute del Tribunal Constitucional del 13-3-2015 relatiu al recurs d'empara 2014-43-RE

Número de registre 603-2014. Recurs d'empara

Aute del 13 de març del 2015

BOPA núm. 23, del 25 de març del 2015

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 24 de novembre del 2014, per la representació processal del Sr. José María Soriano Garcia, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència de l'11 de juliol del 2014 i contra l'aute del 24 d'octubre del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la presumpció d'innocència, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució, i del dret a la vida familiar, consagrat a l'article 13 de la mateixa norma, i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals esmentats, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que reposi el recurrent en la plenitud dels seus drets mitjançant l'adopció de les mesures necessàries;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 13, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 22 de desembre del 2014;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pierre Subra de Bieusses;

Antecedents

Primer

El Sr. José María Soriano Garcia va ser detingut i posat a disposició judicial per la presumpta comissió d'uns delictes contra la salut pública i contra l'ordre públic. Primerament va estar ingressat al Centre Penitenciari i des del 14 d'octubre del 2013, està en llibertat a l'espera de judici.

Segon

El 7 d'agost del 2013, el Sr. José María Soriano Garcia va sol·licitar la regularització de la seva darrera autorització de residència i treball, la qual havia caducat, el 19 de juliol del 2013.

El 21 d'octubre del 2013, el ministre d'Interior, va considerar que aquesta persona presentava un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones i dels béns o per a l'ordre públic en general, i va desestimar aquesta sol·licitud. Decisió que va ser confirmada en reposició, el 4 de desembre del 2013, pel Govern.

Tercer

El Sr. José María Soriano Garcia va presentar una demanda jurisdiccional contra aquestes decisions administratives denegatòries i, el 17 de març del 2014, la Secció Administrativa de la Batllia, mitjançant sentència, va acordar desestimar aquesta demanda i declarar que les resolucions administratives eren ajustades a Dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa.

Quart

La representació processal del Sr. José María Soriano Garcia va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència i, l'11 de juliol del 2014, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que desestimava el recurs d'apel·lació interposat i confirmava la sentència de la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles en els seus termes mateixos.

Cinquè

La representació processal del Sr. José María Soriano Garcia va presentar, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta darrera sentència pel fet de considerar que s'havia vulnerat el seu dret a la presumpció d'innocència, ja que no es pot presumir que representi un risc per a la seguretat de l'Estat, atès que encara no ha estat jutjat, ni condemnat.

Sisè

El 24 d'octubre del 2014, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que desestimava l'incident de nul·litat d'actuacions plantejat.

Setè

El 24 de novembre del 2014, la representació processal del Sr. José María Soriano Garcia va interposar un recurs d'empara contra la sentència de l'11 de juliol del 2014 i contra l'aute del 24

d'octubre del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la presumpció d'innocència, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució, i del dret a la vida familiar, consagrat a l'article 13 de la mateixa norma.

En primer lloc, pel que fa a la vulneració del dret a la presumpció d'innocència, aquesta part s'oposa a la interpretació efectuada pels tribunals ordinaris en relació amb el fet que la denegació d'una sol·licitud de regularització d'autorització d'immigració no revesteixi un caràcter sancionador, sinó que té una finalitat merament preventiva, basada en l'apreciació d'una conducta degudament contrastada, que pugui fer preveure racionalment la probabilitat d'ulteriors atemptats contra la tranquil·litat pública. Per tant, segons els tribunals ordinaris no es pot parlar de vulneració del principi de la presumpció d'innocència.

Segons el parer del Govern i dels tribunals ordinaris, la fonamentació de la denegació de la renovació rau en la detenció i el processament del recurrent per tràfic de droga tòxica en gran quantitat. Ara bé, aquesta part considera que aquesta fonamentació es basa en uns fets, encara a hores d'ara, no jutjats i sobre els quals no ha recaigut cap sentència ferma. El fet que s'hagi processat el recurrent el situa en l'àmbit de la presumpció delictual i, per tant, no es pot considerar que hagi comés els fets que se li imputen.

En aquest sentit, cita la jurisprudència del Tribunal Constitucional espanyol, el qual, en casos com aquest, considera que el processat "*té dret a ser tractat com "no autor o no partícip" en fets de caràcter delictiu o anàleg a aquests, cosa que determina el dret a que no se li apliquin les conseqüències o els efectes jurídics derivats dels fets d'aquella naturalesa fins que no estiguin totalment provats*" (sentències del TCE 109/1986 del 24 de setembre, 24/1984 del 23 de febrer, 138/1992 del 13 d'octubre i 76/1990 del 26 d'abril).

No es pot anticipar una mesura preventiva sobre la base d'uns fets no provats abans que s'hagi dictat sentència, cosa que vulnera clarament el dret a la presumpció d'innocència esmentat.

Afegeix que no es pot pretendre que en cas de declaració de la seva innocència penal, sempre es podrà donar lloc a la revisió de la resolució administrativa, ja que tot i que el recurrent fos absolt ja no es podrien restituir els perjudicis causats, els quals són d'impossible restitució.

En segon lloc, pel que fa a la vulneració del dret a la vida familiar, reconegut a l'article 13 de la Constitució, aquesta part manifesta que la decisió de no renovació de la seva autorització de residència i treball és desproporcionada, perquè afecta i incideix clarament en les seves relacions amb el seu fill, que resideix a Andorra i que no podrà visitar de manera freqüent.

En aquest sentit, cita l'article 8 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, relatiu al respecte de la vida familiar, i també la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans a aquest efecte (cas Kutzner c/ Alemanya, del 26 de febrer del 2002 i cas Sommerfeld c/ Alemanya del 8 de juliol del 2003) en què es declara el dret superior del menor, el qual ha de mantenir relacions personals i contactes directes regulars amb els seus dos progenitors.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals esmentats, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que repositi el recurrent en la plenitud dels seus drets mitjançant l'adopció de les mesures necessàries.

El 22 de desembre del 2014, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què, prèviament, pel que fa a la forma, destaca dos observacions diferents i concurrents que impossibiliten l'admissió a tràmit d'aquest recurs: d'una banda, d'acord amb l'article 41.2 de la Constitució, s'exclou del procediment d'empara el supòsit previst a l'article 22, i d'altra banda, recorda la condició necessària d'esgotament de la via prèvia en la defensa dels drets al·legats; ara bé, la vulneració del dret a la vida familiar, no va ser al·legada davant l'Administració, ni davant la primera instància jurisdiccional.

De forma subsidiària, el Ministeri Fiscal destaca que en les resolucions objecte de recurs no s'han produït les vulneracions al·legades, ja que la denegació efectuada té un caràcter de policia administrativa i no obeeix a una funció sancionadora, sinó merament preventiva, motius pels quals el control jurisdiccional es basa en la raonabilitat i la proporcionalitat de la mesura i en aquest cas és una mesura adequada, d'acord amb la jurisprudència constant de la Sala Administrativa.

Tant la Batllia, com el Tribunal Superior de Justícia han raonat de forma motivada i concreta sobre la situació personal del recurrent, cosa que els ha dut a declarar les decisions administratives ajustades a Dret. Les decisions jurisdiccionals esmentades són lògiques i congruents des de la perspectiva de l'opinió comuna dels juristes, no poden ser titllades d'arbitràries o d'irraonables, per tant, s'ha de considerar, des del prisma del cànon de constitucionalitat, que aquest recurs d'empara manca de contingut constitucional de conformitat amb les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Fonament jurídic únic

El recurrent va presentar una demanda jurisdiccional davant les jurisdiccions ordinàries, en primera instància, davant la Batllia, i després en apel·lació, davant el Tribunal Superior de Justícia, contra la resolució del 4 de desembre del 2013 que desestimava el seu recurs de reposició formulat contra la decisió del ministre d'Interior del 21 d'octubre del 2013, que desestimava la seva demanda de regularització de l'autorització de residència i treball que havia presentat.

La Batllia i el Tribunal Superior de Justícia van desestimar, successivament, la seva demanda i la seva apel·lació, així com l'incident de nul·litat d'actuacions formulat ulteriorment, per consegüent, ara presenta davant el Tribunal Constitucional un recurs d'empara.

Aquest recurs d'empara es fonamenta en les vulneracions del dret a la presumpció d'innocència, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució, i del dret a la vida privada i familiar, reconegut a l'article 13 d'aquesta mateixa norma.

Per recolzar aquestes dues al·legacions, el recurrent desenvolupa argumentacions substancials que, considerades per si mateixes, mereixerien una anàlisi acurada. Tant més quan els dos drets constitucionals invocats són, tant l'un com l'altre, d'una importància innegable.

Dit això, per tal que el Tribunal Constitucional pugui prendre una decisió fixada mitjançant una anàlisi escrupolosa de les al·legacions del recurrent, cal abans de res que el recurs sigui admissible a tràmit.

Estem obligats a constatar que aquest no és el cas, ateses certes disposicions constitucionals aplicables i la jurisprudència constitucional a la qual aquestes han donat lloc.

El recurrent considera haver estat víctima d'una vulneració dels seus drets a la presumpció d'innocència i a la vida privada i familiar a causa de la desestimació, per part dels poders públics, de la seva demanda de regularització, en concret de la seva autorització de residència i treball.

En aquestes condicions, cal referir-se a l'article 41 de la Constitució.

L'apartat 1 d'aquest article que consagra la tutela dels drets i de les llibertats pels tribunals ordinaris, afecta "els drets i llibertats reconeguts en els capítols III i IV". L'apartat 2 d'aquest mateix article 41 disposa que "*La llei crearà un procediment excepcional d'empara davant el Tribunal Constitucional contra els drets esmentats en l'apartat anterior.*"

En funció d'aquest imperatiu constitucional la Llei qualificada del Tribunal Constitucional va disposar, mitjançant l'article 85, que "*Per mitjà del recurs o procés d'empara, el Tribunal Constitucional garanteix, com a instància jurisdiccional superior, els drets reconeguts en els capítols III i IV del títol II de la Constitució.*"

En aquesta causa, com ja s'ha dit, la vulneració dels drets que el recurrent invoca estan reconeguts als articles 10.2 i 13 de la Constitució, els quals estan inclosos en el capítol III del títol II.

Per consegüent, cal considerar que el recurrent es pot prevaldre de les disposicions dels articles 41.2 de la Constitució i 85 de la Llei qualificada esmentada per presentar el seu recurs d'empara i concloure, per això, que el recurs és admissible?

En realitat, això equivaldria a desconèixer que si bé consagren el recurs d'empara en favor dels drets i de les llibertats dels capítols III i IV i, per tant, dels articles 10.2 i 13 qui figuren en el capítol III, aquests dos articles precisen de manera idèntica que si el Tribunal Constitucional garanteix els drets en qüestió és "*llevat del dret a què es refereix l'article 22*" de la Constitució.

L'article 22 fa referència a la "*no renovació de la condició de resident o l'expulsió de la persona legalment resident*" i correspon, doncs, de manera precisa a la "*no renovació de la condició de resident*", cas del recurrent actual en empara.

El Tribunal Constitucional ja ha hagut de pronunciar-se en relació amb les conseqüències d'aquestes disposicions particulars de l'article 41.2 *in fine*, i va jutjar que el procediment del recurs d'empara "*no pot ser utilitzat contra actes dels poders públics que hagin tingut lloc en el cas previst a l'article 22 de la Constitució, és a dir, en matèria de no renovació d'una autorització de residència*" (veg. l'aute del 25 d'octubre del 2002, recaigut en la causa 2002-5-RE).

A partir d'aquí va considerar que "*en aquestes condicions el recurs d'empara (...) topa amb una incompetència manifesta del Tribunal Constitucional i ha de ser declarat inadmissible a tràmit.*"

La situació del recurrent té la mateixa naturalesa i el seu recurs ha de ser igualment declarat inadmissible a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2014-43-RE interposat per la representació processal del Sr. José María Soriano Garcia contra la sentència de l'11 de juliol del 2014 i contra l'aute del 24 d'octubre del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 13 de març del 2015.

Laurence Burgorgue-Larsen
Presidenta

Isidre Molas Batllori
Vicepresident

Pierre Subra de Bieusses
Magistrat

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat